

Tromsø kommune

postmottak@tromso.kommune.no

Tromsø, 16.09.2022

Dette brevet sendes på vegne av Naturvernforbundet Troms og 4H Troms

Høringsuttalelse tillegghøring for tarelokaliteter Kystzoneplan for Tromsøregionen 2022-2032

Forum for natur og friluftsliv (FNF) Troms er et samarbeidsnettverk for natur- og friluftslivsorganisasjonene i regionen. Vårt mål er å ivareta natur- og friluftslivsinteressene i gamle Troms fylke ved å styrke og fremme organisasjonenes arbeid, være en møteplass for samarbeid og en arena for kompetansebygging for natur- og friluftslivsorganisasjonene med sitt virke i regionen. Våre organisasjoner ønsker at barn, unge og befolkningen generelt skal ha tilgang til sjøarealer for mestring, identitet gjennom opplevelse av kystkultur med matauk og båtliv og at naturmangfold ivaretas.

Bakgrunn

Tromsø kommune har sammen med kommunene Balsfjord og Karlsøy besluttet å legge fem nye tarelokaliteter ut på høring og offentlig ettersyn frem til 4. oktober 2022. Det foreslås ingen nye lokaliteter for tare i Balsfjord, tre i Karlsøy og to i Tromsø. Dette er en tillegghøring til Kystzoneplanen for Tromsøregionen.¹

Innspill til plassering av lokalitetene og hensyn til fritidsfiske/fiske

Forum for natur og friluftsliv Troms har tidligere sendt innspill til kystzoneplanen der vi har lagt vekt på hensynet til friluftsliv og fritidsfiske/fiske. Vi mener det er en viktig verdi i vår kystkultur og som helsebringende aktivitet å kunne drive matauk og fiske i kystnære farvann. Dette er en aktivitet som er dypt forankret i vår kystkultur og noe veldig mange er opptatt å beholde muligheten til. Vi har tidligere også påpekt behovet for mer kunnskap om fritidsfiske og hva som påvirker muligheten til å drive med dette.²

¹ <https://tromso.kommune.no/kystzoneplan>

² <https://fnf-nett.no/troms/wp-content/uploads/sites/19/2022/02/Horingsuttalelse-kystzoneplan-Tromsoregionen.pdf>

Arealer til fiske i allmenningen er allerede under press og vi mener det er uakseptabelt at lokaliseringen av disse tareoppdrettene blir plassert i områder som påvirker friluftsliv i sjø og fiskeområder. Det er vanskelig å kartlegge viktige og uviktige områder i sjø for fiske- fisken er ikke statisk og hvilke fiskeplasser som er viktige kan variere med vær og vind, og fra ulike år. Mange har også en praksis der man unngår å fiske på samme sted hele tiden nettopp for å gi bestandene mulighet til å komme seg. Dette er ikke ulikt for næringsfiske og matauk. Vi vil gjerne vise til innlegg på vårt seminar «Akvakultur: kunnskapsgrunnlag og risiko» der Camilla Brattland viste til noen av disse sidene ved fiske i sjø.³ Vi mener også at arealer som brukes til padling, båtliv og bading må skånes. Barn og unge bør også få muligheten til å bli kjent med sin kystkultur og kunne utfolde seg også gjennom et marint og mangfoldig friluftsliv- til det trengs det også arealer.

Lokalitet Hessfjordtaren- Karlsøy

Viktig friluftsområde der arealet for friluftsliv i sjø blir begrenset og der det også vil påvirke fiskemulighetene «moderat» - som ikke er ubetydelig i sammenheng med konsekvensutredninger og spesielt ikke i lys av allerede beslagnagte areal- indirekte og direkte fra blant annet havbruk med laks.

Lokalitet Bjørnskartaren- Karlsøy

Området er et viktig friluftslivsområde og areal i sjø blir begrenset. Også her vil fisket bli «moderat» påvirket – og igjen- det er svært uheldig at man ikke kan unngå denne effekten.

Lokalitet Langsundtaren- Karlsøy

Dette er også et viktig friluftslivsområde og areal i sjø blir påvirket. Tiltakets nærområde brukes til fiske og har «moderat» effekt.

Lokalitet Skorsteinsgrunnen- Tromsø

Det er ikke registrert friluftslivsområde i sjø på denne lokaliteten, men det er behov for tilpasninger om kveitlinefiske (tradisjonelt viktig for kystkulturen) skal kunne fortsette. Vi vil også påpeke at disse tilpasningene typisk vil påvirke fleksibiliteten i fiskemulighetene og et større press på det som omtales som «de beste fiskeplassene». Et viktig prinsipp i kystfiske og matauk er å variere hvor man fisker- denne type planlegging vil gjøre slik variasjon vanskeligere og vi kan ikke se at dette er diskutert eller på annen måte adressert i konsekvensutredningen.

Lokalitet Kraknestaren- Tromsø

Svært viktig friluftslivsområde på land- men der konsekvensutredningen ikke sier noe om hvilken aktivitet som utøves i sjø i tilknytning til området eller om man har undersøkt dette. At strandsonen er åpen, er liten nytte om aktivitet ellers forhindres.

Innspill til kunnskapsgrunnlaget

Forum for natur og friluftsliv Troms mener at konsekvensutredningen i for liten grad sier noe om usikkerhet knyttet til effekter av taredyrking- under har vi referert til et nylig prosjekt fra NIVA som åpenbart viser til usikkerhet om effekter på ulike områder. Vi mener det vil være riktig å si noe om

³ <https://fnf-nett.no/troms/save-the-date-seminar-30-august-tromso-akvakultur-kunnskapsgrunnlag-og-risiko/>

dette i en konsekvensutredning- det er gjennomgående brukt «stor sannsynlighet» uten at man finner forskning som nødvendigvis støtter en så «sikker» konklusjon.

Økt satsing på dyrking av tang og tare i Norge vil øke presset på de marine økosystemene langs kysten og vil kunne utfordre eksisterende naturlige balanser. Formålet med denne rapporten har vært å formidle resultatene fra KELPPRO-prosjektet på en kortfattet måte for forvaltningen, industrien og andre interessegrupper, og levere et grunnlag for en kunnskapsbasert evaluering av mulige miljøpåvirkninger av tare dyrking (se vedlegg A for publikasjonsliste for KELPPRO). Det er fortsatt behov for mer kunnskap om hvordan ulike påvirkninger varierer over tid (over sesong og mellom år), mellom regioner (breddegrad) og som funksjon av fysiske (temperatur, breddegrad, strømforhold og bølgeeksponering) og biologiske (endring og tilpasning av flora og fauna, biologisk og genetisk variasjon og funksjon) faktorer.

Tare dyrking i Norge er en relativ ny næring der forskning og utvikling er på et tidlig stadium. Det anbefales en adaptiv forvaltning som tilpasses etter hvert som næringen utvikler seg og kunnskapen øker. Det er sannsynlig at det utvikles nye typer anlegg og at næringen vil satse på andre arter av tang og tare enn i dag. Samarbeid mellom forskning, forvaltning og næringsaktører er viktig for å følge utviklingen innen tarenæringen, og å sikre akseptable rammer for en økonomisk og økologisk bærekraftig utvikling av næringen for fremtiden.⁴

Sjøfugler og kunnskap

Forum for natur og friluftsliv Troms savner informasjon om for eksempel når man skal høste taren hvis dette skal foregå når fuglene for eksempel har sine kull ute vil det trolig være uheldig å høste tare som kan inneholde næringsmidler for fugler eller på annen måte forstyrre. Om dette er tilfellet er jo ikke sikkert siden kunstige tareskoger ikke nødvendigvis har samme økologiske funksjon som en naturlig tareskog, men likevel er det behov for å vurdere det der taren ligger nær forekomster av eksempelvis truede fuglearter i tråd med føre-var hensyn:

Det er store forskjeller mellom struktur, funksjon og biomangfold i naturlig tareskog og den man finner i et tareanlegg. Naturlige tareskoger vokser på bunnen og danner komplekse økosystemer med flere arter av tang og andre alger (Figur 3). Disse tareskogsøkosystemene er viktige leveområder for mange dyr, tilknyttet både bunnen og selve tareplanten, spesielt tareplantens stilk og festeorgan.⁵

⁴ [Miljøpåvirkninger av tare dyrking og forslag til utvikling av overvåkingsprogram](#) (NIVA)

⁵ Ibid.

Forum for natur og friluftsliv Troms ønsker kommunene lykke til med videre planprosess.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Troms

Christine Myrseth
Koordinator
FNF Troms

Kopi

Statsforvalter i Troms og Finnmark

Troms og Finnmark fylkeskommune

